

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี	
รับที่	๖๕๖
วันที่	๔๐ ธ.ค. ๒๕๔๘ ๑๑.๑๒

ที่ กษ 0304 / ๒๔๙

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๘๗.๑/๘๔๓.๑
๒๖ ธ.ค. ๒๕๔๘
๑๑.๓๐ น.

ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพฯ 10200

๒๖ มกราคม ๒๕๔๘

เรื่อง ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เรื่อง ปัญหาเขื่อนทดน้ำบางปะกงกับการแก้ไขของภาครัฐ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ค่วนที่สุดที่ นร 0504/18738 ลงวันที่ 20 ธันวาคม 2547

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พิจารณาจัดทำความเห็นที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง ปัญหาเขื่อนทดน้ำบางปะกงกับการแก้ไขของภาครัฐ ตามที่สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอความเห็น และข้อเสนอแนะต่อนายกรัฐมนตรี โดยให้จัดทำความเห็นเรื่องดังกล่าวเสนอสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป นั้น

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอเรียนเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังนี้.-

1. ผลการพิจารณา และดำเนินการที่ผ่านมา

จากการเดินทางมาตรวจราชการของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี (พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร) เมื่อวันที่ 28 มกราคม 2545 ได้มอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรี (นายจาตุรนต์ ฉายแสง) เป็นผู้ดูแลติดตามผลการดำเนินงานการแก้ไขปัญหาผลกระทบด้านชลศาสตร์ และการกีดเซาะตลิ่งของเขื่อนทดน้ำบางปะกง ซึ่งรองนายกรัฐมนตรีได้แต่งตั้ง “คณะกรรมการกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาผลกระทบจากเขื่อนทดน้ำบางปะกง” โดยมี ศาสตราจารย์ปริญญา นุตาลัย เป็นประธาน ได้มีการประชุมติดตามและพิจารณาหาแนวทางแก้ไขปัญหารวมทั้งเดินทางไปดูสภาพพื้นที่ พบปะกับราษฎร จัดทำประชาพิจารณ์ รวม 6 ครั้ง และได้มีการแต่งตั้งคณะทำงานอีก 2 ชุด ได้แก่ “คณะทำงานด้านเศรษฐศาสตร์” และ “วิศกรรมชลศาสตร์ในการแก้ไขปัญหาผลกระทบจากเขื่อนทดน้ำบางปะกง” มีรองศาสตราจารย์เจษฎา แก้วกัลยา เป็นประธานฯ และ “คณะกรรมการศึกษาความคุ้มค่าจากการใช้เขื่อนทดน้ำบางปะกง” มีศาสตราจารย์ปริญญา นุตาลัย เป็นประธานฯ ซึ่งผลสรุปของคณะกรรมการชุดต่างๆ ได้ข้อสรุปแนวทางแก้ไขเสนอรองนายกรัฐมนตรี (นายจาตุรนต์ ฉายแสง) คือ

/1.1 เสนอ....

1.1 เสนอขออนุมัติงบประมาณรายจ่ายกลางปี 2548 จำนวน 27.88 ล้านบาท เพื่อจัดทำแผนงาน 3 แผน คือ

ที่	แผนงาน	งบประมาณ	ดำเนินการโดย
1	ติดตั้งเครื่องหมุนเวียนน้ำและเติมอากาศ	16.50 ล้านบาท	กรมชลประทาน
2	สร้างหมุดหลักฐานด้านท้ายน้ำ	0.90 ล้านบาท	กรมแผนที่ทหาร
3	ศึกษาระบบนิเวศน้ำกร่อยในแม่น้ำบางปะกง	10.48 ล้านบาท	กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
รวม		27.88 ล้านบาท	

1.2 เสนอขออนุมัติ ให้กรมชลประทานทดลองหริบาระบายน้ำเขื่อนทดน้ำบางปะกงในปลายปี 2548 เมื่อปรับปรุงระบบโทรมาตร และระบบควบคุมแล้วเสร็จ ซึ่งหากการทดลองหริบาระบายน้ำไม่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อระบบนิเวศในพื้นที่เหนือเขื่อน และท้ายเขื่อนใน 4 ด้าน กล่าวคือ ไม่เกิดน้ำท่วมด้านท้ายเขื่อน ไม่เกิดตลิ่งพังจากการหริบารบ ไม่มีน้ำเน่าเสียเพิ่มขึ้น พันธุ์พืช และพันธุ์สัตว์ในระบบนิเวศของแม่น้ำบางปะกงไม่เปลี่ยนแปลง เห็นควรให้กรมชลประทานดำเนินการต่อไป แต่หากการทดลองก่อให้เกิดผลกระทบด้านใดด้านหนึ่ง ให้ทำการประเมินผลกระทบ แล้วดำเนินการแก้ไข หรือยกเลิกโครงการแล้วแต่กรณี

1.3 เห็นควรมอบหมายให้กรมปศุสัตว์ กรมประมง กรมส่งเสริมการเกษตร กรมวิชาการเกษตร กรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมควบคุมมลพิษ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง ดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางน้ำในแม่น้ำบางปะกงอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งควรให้สำนักนโยบายและแผนทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จัดทำยุทธศาสตร์ด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาลุ่มน้ำบางปะกงทั้งระบบ

2. ประเด็นตามข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2.1 ความเห็นเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหามลพิษด้านเหนือเขื่อน

ปัจจุบันกรมชลประทาน กำลังก่อสร้างอาคารระบายน้ำบริเวณท่านบดินปักกันลำน้ำเดิม เพื่อแก้ปัญหามลพิษด้านเหนือเขื่อน ประกอบกับการติดตั้งเครื่องหมุนเวียนน้ำ และเติมอากาศ และการควบคุมบังคับบาน จะช่วยให้คุณภาพของน้ำด้านเหนือท่านบดินและด้านท้ายท่านบดินดีขึ้น นอกจากนี้ ยังมีการขยายช่องระบายน้ำช่องกลางเพิ่มจากเดิม 6.00 เมตรเป็น 15.00 เมตร เพื่อใช้เป็นทางสัญจรทางน้ำให้เรือผ่านได้ ช่วยสืบสานวัฒนธรรมประเพณีในการแห่หลวงพ่อพุทธโสธรทางน้ำต่อไป

2.2 ความเห็นเกี่ยวกับการแก้ปัญหาน้ำท่วมและดลิ่งพังด้านท้ายเขื่อน

- 1) การควบคุมบังคับบานโดยควบคุมระดับน้ำด้านท้ายน้ำ (การหรีบาน) ซึ่งคาดว่าจะดำเนินการทดลองได้ในปลายปี 2548 คาดว่าจะไม่เกิดผลกระทบกับปัญหาน้ำท่วม และดลิ่งพังด้านท้ายน้ำ
- 2) ประเด็นโครงสร้างป้องกันตลิ่ง และป้องกันน้ำท่วมของแม่น้ำบางปะกงในบางจุด ซึ่งมีความเสี่ยงสูง เนื่องจากอยู่ในบริเวณท้องคุ้งน้ำ และบริเวณตลิ่งต่ำ ควรมีการป้องกันหรือเสริมกันกันน้ำ แต่ “คณะกรรมการกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาผลกระทบจากเขื่อนทดน้ำบางปะกง” เห็นว่าควรจะให้เป็นที่ของจังหวัดจะเชิงเทรา รับเป็นเจ้าของเรื่องในการป้องกัน และก่อสร้างอาคารดังกล่าว
- 3) ระบบส่งน้ำของเขื่อนทดน้ำบางปะกง ที่ต้องการงบประมาณอีกประมาณ 160 ล้านบาท สำหรับใช้ก่อสร้างคลองส่งน้ำและอาคารประกอบในส่วนที่ยังขาดช่วงอยู่ให้แล้วเสร็จ เพื่อจะส่งน้ำให้กับพื้นที่การเกษตร 92,000 ไร่ตามแผนงาน นั้น เห็นควรนำเสนอสำนักงบประมาณให้การสนับสนุนงบประมาณต่อไป
- 4) ตามแผนพัฒนากลุ่มน้ำบางปะกง ที่ได้มีการกำหนดให้มีการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำตอนบนของกลุ่มน้ำบางปะกงไว้ นั้น ปัจจุบันยังมีอ่างเก็บน้ำอีกหลายแห่งที่มีศักยภาพในการพัฒนาเป็นแหล่งกักเก็บน้ำและสมควรเร่งรัดดำเนินการ เพื่อให้สามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุมบังคับน้ำในฤดูฝน และช่วยระบายน้ำมาให้เขื่อนทดน้ำบางปะกงในฤดูแล้ง เช่น อ่างเก็บน้ำห้วยโสมง อ่างเก็บน้ำคลองหลวง อ่างเก็บน้ำคลองพระสทิง (ตอนบน) อ่างเก็บน้ำไสน้อย-ไสใหญ่ และอ่างเก็บน้ำคลองบ้านนา เห็นควรพิจารณาจัดเตรียมแผนงานและความพร้อมในการก่อสร้างต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ความเห็นของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ใช้ประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ต่อไปด้วย จักขอขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมชลประทาน

กองแผนงาน

โทร. 0-2241-5069

โทรสาร 0-2243-6917

